

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою

ВСП ТЕФК БНАУ

Протокол від «31» 08 2023 р. № 1

Вводиться в дію з «01» 09 2023 р.

Наказ від «31» 08 2023 р. № 239

В.о. директора коледжу

/ Ольга ХАРЧИШИНА

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПРАКТИЧНУ ПІДГОТОВКУ
СТУДЕНТІВ ВСП «ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ»**

I. Загальні положення

1.1. Практична підготовка студентів ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж Білоцерківського національного аграрного університету» - одна з форм організації освітнього процесу та обов'язкова складова освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, спрямована на завершення формування набутих компетентностей та отримання досвіду їх застосовування, оволодіння сучасними формами організації праці, обладнанням, пристроями і технологіями відповідно до спеціальності, ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності.

1.2. Це Положення визначає засади організації, проведення, оцінювання та забезпечення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти і є обов'язковим для керівників практичної підготовки та студентів коледжу.

1.3. Нормативно-правова база практичної підготовки складається з Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», інших Законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, цього Положення, установчих документів ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж Білоцерківського НАУ» та Положення про організацію освітнього процесу у ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж Білоцерківського НАУ».

1.4. Зміст та завдання практичної підготовки визначаються в програмах практик на підставі нормативного змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання в освітньо-професійних програмах.

Одним із завдань практичної підготовки в коледжі є оволодіння здобувачами фахової передвищої освіти спорідненою робітничою професією.

1.5. Здобувачі фахової передвищої освіти заочної та дистанційної форм здобуття освіти проходять усі види практики, що визначені освітньо-

професійною програмою та навчальним планом для денної форми здобуття освіти.

Здобувачі фахової передвищої освіти, які працюють відповідно до фаху, звільняються від проходження окремих практик із зарахуванням відповідних кредитів ЄКТС та проведенням контрольних заходів в порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ВСП «Технологіко-економічний фаховий коледж Білоцерківського НАУ».

1.6. Результати навчання, здобуті у результаті трудової діяльності здобувача фахової передвищої освіти під час навчання або до його початку, або в разі проходження практики в умовах дистанційного навчання, визнаються в установленому закладом фахової передвищої освіти порядку як проходження відповідної(их) практики (практик).

1.7. Практична підготовка за дуальною формою здобуття фахової передвищої освіти та на робочому місці (на виробництві) здійснюється з урахуванням особливостей цієї форми здобуття освіти.

1.8. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти з особливими освітніми потребами проводиться з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

1.9. Під час проходження практичної підготовки забороняється використовувати працю здобувачів фахової передвищої освіти для цілей, не передбачених програмою практичної підготовки.

II. Види практичної підготовки та вимоги до програми практики

2.1. Видами практичної підготовки є:

навчальна практика;

виробнича (технологічна та переддипломна) практики.

2.2. Перелік усіх видів практик для кожної освітньо-професійної програми, їх послідовність, форми, тривалість і строки проведення визначаються в навчальних планах.

2.3. Навчальна практика, включаючи навчальну практику «Набуття робітничої професії», екскурсійну, лабораторну, проводиться для завершення формування передбачених освітньо-професійною програмою компетентностей, ознайомлення з обладнанням, пристроями і технологіями відповідно до спеціальності.

Навчальна практика проводиться у спеціально відведений період навчального року або паралельно з навчальними заняттями з урахуванням тривалості навчального часу для здобувачів освіти та форми здобуття фахової передвищої освіти згідно графіку освітнього процесу.

2.4. Виробнича практика (технологічна, переддипломна) проводиться для отримання досвіду застосування набутих компетентностей, використання обладнання, пристроїв і технологій відповідно до спеціальності, оволодіння сучасними формами організації праці та ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності. Завданням переддипломної практики також є збирання фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи (дипломного проекту) та стажування на посадах молодшого фахового бакалавра.

2.5. Зміст практик визначається програмами практик, які розробляються згідно з освітньо-професійною програмою, навчальним планом і затверджується

відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж Білоцерківського НАУ».

Програма практики містить:
назву практики із зазначенням її виду, опису, мети, основних завдань та форми підсумкового контролю;
етапи, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання;
вимоги до звітної документації та проведення підсумкового контролю;
критерії оцінювання.

Інші вимоги до програми практики, її структури та змісту визначаються Положенням про організацію освітнього процесу у ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж Білоцерківського НАУ».

III. Бази практики

3.1. Навчальна та виробнича практики проводяться у навчально-виробничих майстернях, лабораторіях коледжу, у структурних підрозділах Білоцерківського НАУ (навчально-дослідному господарстві, ветеринарній клініці), дендропарку, на підприємствах, в установах та організаціях усіх форм власності та сфер управління, у фізичних осіб-підприємців (на підставі укладених короткострокових, довгострокових угод (додаток 1)).

Вибір баз практики здійснює заступник директора з навчально-виробничої роботи коледжу, виходячи з їх спроможності забезпечити досягнення мети та виконання основних завдань відповідних практик та освітньо-професійної програми в цілому.

3.2. Здобувачі фахової передвищої освіти з дозволу відповідних циклових комісій можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання.

Здобувачі фахової передвищої освіти можуть проходити практичну підготовку шляхом навчання на робочому місці в процесі трудової, незалежної професійної або підприємницької діяльності в порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж Білоцерківського НАУ».

3.3. Вибір бази практики за межами території України здійснюється за згодою директора коледжу.

Не може бути базою практики підприємство, установа, організація, заклад з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому законодавством порядку державою-агресором або державою-окупантом.

Не можуть залучатись до проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти громадяни держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

IV. Організація практичної підготовки

4.1. Загальну організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням у коледжі здійснює заступник директора з навчально-виробничої роботи.

4.2. Навчально-методичний супровід, керівництво і контроль за виконанням програми практики забезпечує відповідна циклова комісія.

4.3. Під час проведення навчальної практики академічна група може бути поділена на підгрупи з урахуванням Норм часу для планування та обліку навчальної роботи педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 18 червня 2021 року № 686, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 19 серпня 2021 року за № 1092/36714 (далі - Норм часу).

Відповідно до Норм часу: навчальні практики проводяться за тижневим навантаженням, яке складає 45 годин, з яких 18 астрономічних годин - це практичне відпрацювання навичок, а решта годин самостійна робота студента. При чому астрономічні години переводяться на академічні, що складатиме 24 год; проводиться поділ академічної групи на дві підгрупи з чисельністю не менше 12 осіб.

Практичне навчання первинним професійним умінням і навичкам здійснюється викладачами спецдисциплін та майстром виробничого навчання.

4.4. Перед початком виробничої практики директор ВСП «Технологіко-економічний фаховий коледж Білоцерківського НАУ» наказом про її проведення затверджує список здобувачів фахової передвищої освіти, які направляються для проходження практики із зазначенням баз та строків практики та їх керівників від коледжу.

До керівництва технологічною та переддипломною практиками студентів від навчального закладу залучаються досвідчені викладачі спеціальних дисциплін, завідувачі відділеннями навчального закладу, які брали безпосередню участь у викладанні спецдисциплін, а від підприємства провідні спеціалісти, які мають вищу спеціальну освіту.

Керівник практики від навчального закладу:

- приймає участь в проведенні організаційних заходів перед від'їздом студентів на практику (проводить інструктаж з охорони праці і техніки безпеки, знайомить з порядком проходження практики, програмою практики, методичними рекомендаціями щодо оформлення звітної документації, індивідуальними завданнями, видає направлення на практику (додаток 2,3));
- в період практики проводить консультації для студентів по виконанню програми практики і оформленню звітної документації.

Розподіл студентів на практику проводиться з урахуванням замовлень на підготовку фахівців і їх майбутнього місця роботи після закінчення навчання.

Керівники баз практики зобов'язані забезпечити створення належних умов для проходження практики, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки життєдіяльності і виробничої санітарії відповідно до законодавства.

4.5. Базы практик в особі їх керівників разом з ВСП ТЕФК БНАУ несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики студентів.

Керівник від бази практики:

- забезпечує проведення обов'язкового інструктажу з охорони праці і створює студентам умови безпечної роботи на кожному робочому місці;
- створює всі умови, необхідні для виконання студентами програми практики та індивідуального завдання;
- не допускає залучення студентів для виконання робіт, не передбачених програмою практики;

- надає в межах своїх повноважень студентам і керівникам практики від навчального закладу можливість користуватися лабораторіями, кабінетами, майстернями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики та індивідуального завдання;

- готує характеристику на кожного студента-практиканта за результатами проходження ним практики; перевіряє та затверджує його письмовий звіт; у характеристиці відображує результати виконання студентом програми практики та індивідуального завдання, виявлені ним знання, уміння та організаторські здібності, участь у виконанні конкретних робіт, якість підготовленого звіту і виставляє підсумкову оцінку за практику.

4.6. За наявності вакантних місць при проходженні технологічної практики студенти можуть бути зараховані на штатні посади.

4.7. Студенти коледжу при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики від навчального закладу направлення, методичні матеріали (методичні вказівки, програму, індивідуальне завдання тощо) та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;

- своєчасно прибути на базу практики;

- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;

- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку,

- нести відповідальність за виконану роботу;

- своєчасно оформити звітну документацію та скласти залік з практики.

4.8. Тривалість практичної роботи здобувача фахової передвищої освіти під час проведення навчальної практики не повинна перевищувати 24 академічних годин на тиждень (36 академічних годин на тиждень для практики у виробничих майстернях).

- Тривалість робочого часу здобувача фахової передвищої освіти під час проведення виробничої практики не повинна перевищувати тривалості робочого дня з урахуванням віку здобувача фахової передвищої освіти відповідно до законодавства.

- Під час проходження практики здобувачі фахової передвищої освіти та керівники практики від закладу освіти повністю підпорядковуються внутрішньому трудовому розпорядку бази практики.

4.9. Організація практичної підготовки за межами України та відповідальність сторін визначається умовами договору або, у разі його відсутності, - забезпечується підприємством, установою, організацією.

V. Підсумковий контроль

5.1. Після закінчення кожної практики здобувачі фахової передвищої освіти звітують про виконання завдань для самостійної роботи та індивідуальних завдань, передбачених програмою практики.

5.2. Обов'язковою формою звітності здобувача фахової передвищої освіти за результатами технологічної та переддипломної практик є звіт з практики. Структура та вимоги до звіту з практики визначається Положенням про

організацію освітнього процесу у ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж Білоцерківського НАУ» і програмою практичної підготовки.

5.3. Оцінювання результатів практик здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в коледжі, програми практичної підготовки. Оцінка результатів практики враховується у загальному рейтингу успішності, що формується відповідно до пункту 13 Порядку призначення і виплати стипендій, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 року № 1050) (далі - рейтинг), при підведенні підсумків наступного семестрового контролю.

5.4. Завершення навчальних практик з навчальних дисциплін проходить виставленням підсумкової оцінки за потоковими оцінками, навчальної практики на набуття робітничої професії - кваліфікаційним екзаменом комісією вказаною у наказі директора коледжу.

Завершення виробничих практик відбувається захистом щоденників-звітів, що проводиться комісією, затвердженою наказом директора коледжу.

5.5. Здобувачу освіти, який не виконав програму навчальної чи виробничої практики або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, надається право на проходження цієї практики повторно після виконання умов визначених Положенням про організацію освітнього процесу у ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж Білоцерківського НАУ».

Здобувач освіти, який не виконав програму навчальної чи виробничої практики або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, не включається до рейтингу при підведенні підсумків наступного семестрового контролю. У разі успішного повторного проходження практики, оцінка результатів за її проходження враховується у рейтингу.

VI. Матеріальне та фінансове забезпечення практичної підготовки

6.1. Джерела фінансування практики студентів ВСП «Технологічно-економічного фахового коледжу Білоцерківського національного аграрного університету» визначаються формою замовлення на фахівців: державні кошти або кошти фізичних та юридичних осіб.

6.2. Під час практики у період роботи на робочих місцях і посадах з виплатою заробітної плати на виробництві, за студентами зберігається право на одержання стипендії за результатами підсумкового контролю.

6.3. Проїзд студентів навчальних закладів залізничним, водним і автомобільним транспортом до місця знаходження баз практики і назад сплачується за власний рахунок.

6.4. Проживання студентів-практикантів у гуртожитках баз практик або в орендованих для цього житлових приміщеннях сплачується за власні кошти.

6.5. Оплата праці викладачів-керівників навчальних практик від коледжу здійснюється за фактично відпрацьовану кількість годин.

Оплата безпосередньому керівнику виробничої практики (технологічна, переддипломна) проводиться з огляду на кількість студентів у групі і тривалості практики, з розрахунку 1 година на одного студента на один тиждень (відповідно до Норм часу).

6.6. Навчальне навантаження майстра виробничого навчання визначається

виходячи з кількості навчальних годин у майстернях коледжу передбачених навчальним планом. Відповідно до розробленої і затвердженої програми практики майстер виробничого навчання в межах 36-ти годинного робочого тижня проводить практичні заняття і навчально-виробничі роботи з професійного (виробничого) навчання, а також несе відповідальність за належний стан обладнання, інструментів та інших матеріальних цінностей майстерні, здійснює організаційне забезпечення навчального процесу.

6.7. Оплата праці майстра виробничого навчання за проведення навчальної практики у виробничих майстернях здійснюється за посадовими ставками, що визначені відповідно Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці.

6.8. Викладачам-керівникам практики від коледжу, які направляються до місця перевірки практики поза місцем розташування навчального закладу, виплачуються добові за час перебування за місцем проходження практики, вартість проїзду до місця призначення і назад та витрати по найму житлового приміщення в порядку і розмірах, встановлених законодавством України.

УГОДА № _____

на проведення практики студентів вищих навчальних закладів

місто Біла Церква “ _____ ” _____ 20__ р.

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж Білоцерківського національного аграрного університету» (далі - вищий навчальний заклад), в особі директора _____, що діє на підставі статуту, і, з другої _____ сторони,

(назва підприємства, організації, установи)

(далі _____ – база практики), в особі _____

(посада, прізвище та ініціали)

_____, що діє на підставі _____

_____ (статут підприємства, розпорядження, доручення)

уклали між собою цю угоду на проведення практики студентів:

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти студентів на практику згідно з календарним планом:

№ з/п	Шифр і назва напрямку підготовки, спеціальності	Курс	Вид практики	Кількість студентів	Строки практики	
					початок	закінчення

1.2. Надіслати до вищого навчального закладу повідомлення встановленого зразка про прибуття на практику студента (ів).

1.3. Призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою.

1.4. Створити необхідні умови для виконання студентами програм практики, не допускати використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.

1.5. Забезпечити студентам умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчати студентів-практикантів безпечних методів праці. Забезпечити спецюдягом,

запобіжними засобами, лікувально-профілактичним обслуговуванням за нормами, встановленими для штатних працівників.

1.6. Надати студентам-практикантам і керівникам практики від навчального закладу можливість користуватись лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотеками, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

1.7. Забезпечити облік виходу на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти вищий навчальний заклад.

1.8. Після закінчення практики дати характеристику на кожного студента-практиканта, в котрій відобразити якості підготовленого ним звіту.

1.9. Додаткові

умови

2. Вищий навчальний заклад зобов'язується:

2.1. За два місяці до початку практики надати базі практики для погодження програму практики, а не пізніше ніж за тиждень – список студентів, які направляються на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити додержання студентами трудової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо вони сталися з студентами під час проходження практики.

3. Відповідальність сторін за невиконання угоди.

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно з законодавством про працю України.

3.2. Всі суперечки, що виникають між сторонами за цією угодою, вирішуються у встановленому порядку.

3.3. Угода набуває сили після її підписання сторонами і діє протягом _____ згідно з календарним планом.

3.4. Угода складена у двох примірниках: по одному - базі практики і вищому навчальному закладу.

4. Місце знаходження сторін і розрахункові рахунки:

Навчального закладу: ВСП «ТЕФК БНАУ», вул. Я. Мудрого, 21/2,
м. Біла Церква, Київська обл., 09117
тел. (04463) 5-35-67; факс 5-15-46

База практики:

Підписи та печатки:

Вищий навчальний заклад:

База практики:

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “___” _____ 20__ року

М.П. “___” _____ 20__ року

Додаток 2

Місце кутового штамп
вищого навчального закладу

КЕРІВНИКУ

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ

/є підставою для зарахування на практику/

Згідно з угодою від «__» ____ 20__ року № __, яку укладено з

(повне найменування підприємства, організації, установи)

направляємо на практику студентів ____ курсу, які навчаються за напрямом
підготовки (спеціальністю) _____

Назва практики _____

Строки практики з «__» ____ 20__ року

по «__» ____ 20__ року

Керівник практики від кафедри, циклової комісії _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

ПРИЗВИЩА, ІМЕНА ТА ПО БАТЬКОВІ СТУДЕНТІВ

М. П.

Керівник практики ВНЗ

(посада)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Кутовий штамп підприємства

(організації, установи)

Надсилається у вищій навчальній заклад не пізніше як через три дні після прибуття студента на підприємство (організацію, установу)

ПОВІДОМЛЕННЯ

Студент _____

(повне найменування вищого навчального закладу)

(прізвище, ім'я, по батькові)

(курс, інститут, факультет (відділення), напрям підготовки (спеціальність))

прибув «__» ____ 20__ року до _____

(назва підприємства, організації, установи)

і приступив до практики. Наказом по підприємству (організації, установі)

від «__» ____ 20__ року № __ студент _____

зарахований на посаду _____

(штатну, дублером, штатну роботу, практикантом)

(штатні посади назвати конкретно)

Керівником практики від підприємства (організації, установи) призначено

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник підприємства (організації, установи)

(підпис)

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

М. П.

«__» ____ 20__ року

Керівник практики від вищого навчального закладу

(посада)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«__» ____ 20__ року

Додаток 3